TRẠNG NGUYÊN TIẾNG VIỆT

Cẩm Nang

TRẠNG NGUYÊN TIẾNG VIỆT

LỚP 3



Tài liệu dành tặng học sinh. Đề nghị không sao chép, kinh doanh dưới mọi hình thức.

Phần 1: Ca dao - Thành ngữ - Tục ngữ

Hãy điền một từ còn thiếu vào chỗ trống sau:

STT	Ca dao - Thành ngữ - Tục ngữ
1	Tre già ..... mọc
2	Tre ..... dễ uốn
3	Kính trên ..... dưới
4	Đi hỏi ....., về nhà hỏi trẻ
5	Con Rồng cháu .....
6	Gần mực thì đen, gần đèn thì .....
7	Con có ..... như măng ấp bẹ
8	Con hơn ..... là nhà có phúc
9	Chị ngã ..... nâng
10	Máu chảy ..... mềm
11	Môi hở răng .....
12	Một giọt máu đào hơn ..... nước lã
13	Anh ..... em hoà là nhà có phúc
14	Anh em như thể tay .....
15	Khôn ngoan đối đáp người ngoài Gà cùng một ..... chớ hoài đá nhau.

trangnguyen.edu.vn

Phần 1: Ca dao - Thành ngữ - Tục ngữ

Hãy điền một từ còn thiếu vào chỗ trống sau:

16	Học ăn, học ....., học gói, học mở
17	Học một ..... mười
18	Đi một ngày đàng, học một sàng .....
19	Tiên học ....., hậu học văn
20	Nhất tự vi ....., bán tự vi sư
21	Ăn quả ..... kẻ trồng cây
22	Chung ..... đấu cật
23	Một con ngựa ....., cả tàu bỏ cỏ
24	Ngựa chạy có ....., chim bay có bạn
25	Lá lành ..... lá rách
26	Thương người như thể thương .....
27	Chia ngọt ..... bùi
28	Quê ..... đất tổ
29	Nhiễu điều phủ lấy giá gương Người trong một ..... phải thương nhau cùng.
30	Bầu ơi ..... lấy bí cùng Tuy rằng khác giống nhưng chung một giàn.

trangnguyen.edu.vn

Phần 1: Ca dao - Thành ngữ - Tục ngữ

Hãy điền một từ còn thiếu vào chỗ trống sau:

31	Non ..... nước biếc
32	Danh ..... thắng cảnh
33	Đất lành chim .....
34	Đất khách ..... người
35	Rừng vàng ..... bạc
36	Yêu nước ..... nòi
37	Ăn quả ..... kẻ trồng cây
38	Lá ..... về cội
39	Uống nước nhớ .....
40	Có công mài ....., có ngày nên kim
41	Có ..... thì nên
42	Chân cứng đá .....
43	Kiến tha ..... cũng đầy tổ
44	Thua keo này, ... keo khác
45	Chớ thấy sóng cả mà ngã tay .....
46	Nước ..... đá mòn
47	Một nắng ..... sương

trangnguyen.edu.vn

Phần 1: Ca dao - Thành ngữ - Tục ngữ

Hãy điền một từ còn thiếu vào chỗ trống sau:

48	Năng ..... chặt bị
49	Tôn ti trật .....
50	Tôn sư trọng .....
51	Giấy rách phải giữ lấy .....
52	..... như ruột ngựa
53	Trọng ..... khinh tài
54	Trước lạ sau .....
55	Nhường cơm ..... áo
56	Văn ..... chữ tốt
57	Ơn ..... nghĩa nặng
58	Môi hở răng .....
59	Công ..... như núi Thái Sơn Nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra.
60	Một cây làm chẳng nên ..... Ba cây chụm lại nên hòn núi cao.

trangnguyen.edu.vn

Phần 2: Những vần thơ em yêu

Sáng nay em đi học
Bình minh nắng xôn xao
Trong lành làn gió mát
Mơn man đôi má đào.
(Trích "Đi học vui sao" – Phạm Anh Xuân)



Đón chào một ngày mới
Nắng hồng lên bốn phương
Lòng em vui phơi phới
Bước tung tăng đến trường.
(Trích "Em vui đến trường" – Nguyễn Lãm Thắng)



Màu khăn tuổi thiếu niên
Suốt đời tươi thắm mãi
Như lời ru vời vợi
Chẳng bao giờ cách xa.
(Trích "Ngày em vào Đội" – Xuân Quỳnh)

Bà bảo đường của bé
Chỉ đi đến trường thôi
Bé tìm mỗi sớm mai
Con đường trên trang sách.
(Trích "Con đường của bé" – Thanh Thảo)

trangnguyen.edu.vn

Phần 2: Những vần thơ em yêu

Tiếng trống trường gióng giả
Năm học mới đến rồi
Chúng em đi vào lớp
Khăn quàng bay đỏ tươi.
(Trích "Ngày khai trường" – Nguyễn Bùi Vợi)



Giờ em ngồi học
Bàn tay siêng năng
Nở hoa trên giấy
Từng hàng giăng giăng.
(Trích "Hai bàn tay em" – Huy Cận)



Buổi sáng em ngồi học
Mây rủ nhau vào nhà
Ông Mặt Trời khó nhọc
Đang leo dốc đằng xa.
(Trích "Bên ô cửa đá" – Hoài Khánh)

Năm nay em lớn lên rồi
Không còn nhỏ xíu như hồi lên năm
Nhìn trời, trời bớt xa xăm
Nhìn sao, sao cách ngang tầm cánh tay.
(Trích "Em lớn lên rồi" – Trần Đăng Khoa)

trangnguyen.edu.vn

Phần 2: Những vần thơ em yêu

Bà là kho cổ tích
Kể mãi mà không vơi
Chuyện thần tiên trên trời
Chuyện cỏ hoa dưới đất.
(Trích "Bà em" – Ninh Đức Hậu)



Nơi này ai cũng quen
Ngay từ thời tấm bé
Khi tay bà, tay mẹ
Còn dắt vòng đi men.
(Trích "Ngưỡng cửa" – Vũ Quần Phương)



Khi mặt trời chưa dậy
Hoa còn thiếp trong sương
Khói bếp bay đầy vườn
Nội nấu cơm, nấu cám.
(Trích "Buổi sáng quê nội" – Nguyễn Lãm Thắng)

Bà mình vừa ở quê ra
Bà cho cả bưởi, cả na đi cùng
Áo bà, xe cọ lấm lưng
Bưởi na, bà bế bà bồng trên tay.
(Trích "Bà" – Phan Quế)

trangnguyen.edu.vn

Phần 2: Những vần thơ em yêu

Trong sắc áo của con
Mẹ thêu vào mùa hạ
Giữa muôn vàn sắc lá
Rực ban mai ửng hồng.
(Trích "Nét xuân" – Chu Thị Thơm)



Cha gửi cho con chiếc ảnh cái cầu
Cha vừa bắc xong qua dòng sông sâu
Xe lửa sắp qua, thư cha nói thế
Con cho mẹ xem – cho xem hơi lâu.

Những cái cầu ơi, yêu sao yêu ghê
Nhện qua chum nước bắc cầu tơ nhỏ
Con sáo sang sông bắc cầu ngọn gió
Con kiến qua ngòi bắc cầu lá tre.



Yêu hơn, cả cái cầu ao mẹ thường đãi đỗ
Là cái cầu này ảnh chụp xa xa
Mẹ bảo: cầu Hàm Rồng sông Mã
Con cứ gọi: cái cầu của cha.
(Trích "Cái cầu" – Phạm Tiến Duật)

trangnguyen.edu.vn

Phần 2: Những vần thơ em yêu

Vững vàng trên đảo nhỏ
Bồng súng gác biển trời
Áo bạc nhàu nắng gió
Chú mỉm cười rất tươi.
(Trích "Chú hải quân" – Hoài Khánh)



Ngày xuân mơ nở trắng rừng
Nhớ người đan nón chuốt từng sợi giang.
Ve kêu rừng phách đổ vàng
Nhớ cô em gái hái măng một mình.
Rừng thu trăng rọi hoà bình
Nhớ ai tiếng hát ân tình thuỷ chung.
Nhớ khi giặc đến giặc lùng
Rừng cây núi đá ta cùng đánh Tây
Núi giăng thành luỹ sắt dày
Rừng che bộ đội, rừng vây quân thù.
(Trích "Việt Bắc" – Tố Hữu)



Mùa thu của em
Là xanh cốm mới
Mùi hương như gợi
Từ màu lá sen.
(Trích "Mùa thu của em" – Quang Huy)

trangnguyen.edu.vn

Phần 2: Những vần thơ em yêu

Đã có ai dậy sớm
Nhìn lên rừng cọ tươi
Lá xoè từng tia nắng
Giống hệt như mặt trời.
(Trích "Mặt trời xanh của tôi" – Nguyễn Viết Bình)



Bản em trên chóp núi
Sớm bồng bềnh trong mây
Sương rơi như mưa dội
Trưa mới thấy mặt trời.
(Trích "Bản em" – Nguyễn Thái Vận)



Quê hương mỗi người chỉ một
Như là chỉ một mẹ thôi
Quê hương nếu ai không nhớ
Sẽ không lớn nổi thành người.
(Trích "Quê hương" – Đỗ Trung Quân)

trangnguyen.edu.vn

Phần 3: Cặp từ có nghĩa giống nhau

1	thuỷ - nước
2	hoả - lửa
3	ngũ - năm
4	lục - sáu
5	sơn - núi
6	lâm – rừng
7	ngưu – trâu
8	mã – ngựa
9	ngư - cá
10	dương – dê
11	kê – gà
12	hạ - dưới
13	thượng – trên
14	nhật – mặt trời
15	nguyệt – mặt trăng
16	thiên - trời
17	ba – bố

trangnguyen.edu.vn

Phần 3: Cặp từ có nghĩa giống nhau

18	má – mẹ
19	béo – mập
20	đỗ - đậu
21	li - cốc
22	muỗng – thìa
23	đầm – váy
24	ô – dù
25	vớ - tất
26	chậm chạp – lề mề
27	nhanh chóng – mau lẹ
28	thông minh - sáng dạ
29	siêng năng – chăm chỉ
30	trẻ em – thiếu nhi
31	dũng cảm – can đảm
32	giản dị - mộc mạc
33	khoan dung – độ lượng
34	tiết kiệm – dành dụm

trangnguyen.edu.vn

Phần 3: Cặp từ có nghĩa giống nhau

35	thanh lịch – trang nhã
36	nỗ lực – cố gắng
37	kiên trì – nhẫn nại
38	tấp nập – nhộn nhịp
39	ầm ĩ – om sòm
40	vắng vẻ - hiu quạnh
41	sung túc – đầy đủ
42	bảo vệ - che chở
43	giang sơn – đất nước
44	trôi chảy – trơn tru
45	ca khúc – bài hát
46	mấp mô – gồ ghề
47	lấp lánh – nhấp nhánh
48	mênh mông – bát ngát
49	khổng lồ - đồ sộ
50	tráng lệ - nguy nga

trangnguyen.edu.vn

Phần 4: Cặp từ có nghĩa trái ngược nhau

1	vui	><	buồn
2	yêu	><	ghét
3	nóng	><	lạnh
4	đói	><	no
5	lên	><	xuống
6	ngắn	><	dài
7	nhanh	><	chậm
8	mỏng	><	dày
9	trái	><	phải
10	đúng	><	sai
11	ít	><	nhiều
12	sớm	><	muộn

13	cao	><	thấp
14	mặn	><	nhạt
15	béo	><	gầy
16	thêm	><	bớt
17	sáng	><	tối
18	bẩn	><	sạch
19	thừa	><	thiếu
20	tròn	><	méo
21	xa	><	gần
22	cứng	><	mềm
23	mở	><	đóng
24	tiến	><	lùi

trangnguyen.edu.vn

Phần 4: Cặp từ có nghĩa trái ngược nhau

25	nóng	><	lạnh
26	nhanh chóng	><	chậm chạp
27	thật thà	><	gian dối
28	chăm chỉ	><	lười biếng
29	khổng lồ	><	tí hon
30	sáng sủa	><	tối tăm
31	đơn giản	><	phức tạp
32	khéo léo	><	vụng về
33	quyết đoán	><	do dự
34	bằng phẳng	><	mấp mô
35	quen thuộc	><	xa lạ
36	dũng cảm	><	nhát gan
37	tiết kiệm	><	lãng phí
38	khiêm tốn	><	kiêu ngạo

trangnguyen.edu.vn

Phần 4: Cặp từ có nghĩa trái ngược nhau

39	rộng lượng	><	hẹp hòi
40	cẩn thận	><	cẩu thả
41	đông đúc	><	vắng vẻ
42	đoàn kết	><	chia rẽ
43	chặt chẽ	><	lỏng lẻo
44	rộng rãi	><	chật chội
45	thẳng tắp	><	ngoằn ngoèo
46	sung sướng	><	khổ cực
47	ưu điểm	><	nhược điểm
48	ấm áp	><	lạnh lẽo
49	mịn màng	><	thô ráp
50	ồn ào	><	yên tĩnh

trangnguyen.edu.vn

Phần 5: Sắp xếp

Hãy sắp xếp các chữ cái để tạo thành từ hoàn chỉnh:

k/n/n/ẫ/ê/i/h/n

1. .....



ê/n/s/n/ă/g/i/n/g

2. .....

n/r/u/t/c/g/t/ự/h

3. .....

ư/r/t/k/n/ú/ế/c/i/s

4. .....

c/l/ả/u/n/o/ứ/h/í/h

5. .....

h/t/ủ/h/ỷ/u/t

6. .....



a/h/o/n/ọ/h/c/h/à/k

7. .....

á/h/p/m/k/á/h

8. .....

ơ/ư/i/d/ạ/đ/n/g

9. .....

t/ư/r/i/ờ/g/ô/n/m

10. .....

trangnguyen.edu.vn

Phần 5: Sắp xếp

Hãy sắp xếp các tiếng để tạo thành câu hoàn chỉnh:

xanh. / rộng / Sân/ và / trường / cây / nhiều / trồng

1.....

một / đến / Mỗi / vui. / ngày / em / trường / là / ngày



2.....

tối, / kể / Mỗi / thường / bà / em / chuyện / cho / nghe.

3.....

Bố / là / em / hải / xa. / quân / nơi / giữ / lính / canh / đảo

4.....

làm / nắng / mới / xuân / ấm / Những / tia / sao! / mùa / áp

5.....

nồng / hương / thu / về, / phố. / hoa / khắp / Mùa / nàn / con / sữa

6.....

vệ / loại / môi / Chúng / để / phân / bảo / rác / em / trường.



7.....

Cô / sân / công / lao / trường. / mẫn / sạch / làm / cần

8.....

Việt / Hà / đô / Nam. / Thủ / nước / là / Nội / của / đất

9.....

phần / Quần / Nam. / thổ / Việt / Trường / Sa / đảo / là / lãnh / một / của

10.....

trangnguyen.edu.vn

Phần 5: Đố vui - Vui đố

1

Sông nào qua tỉnh Nghệ An
Tên nghe biêng biếc gợi ngàn nhớ thương?

Đáp án: .....



2

Cầu nào xứ Huế mộng mơ
Bốn mùa nối nhịp đôi bờ sông Hương?

Đáp án: .....

3

Tỉnh nào rộng nhất nước mình
Làng Sen quê Bác ân tình nặng sâu?

Đáp án: .....



4

Tỉnh nào nhỏ nhất nước mình
Dân ca Quan họ đậm tình quê hương?

Đáp án: .....

trangnguyen.edu.vn

Phần 5: Đố vui - Vui đố

5

Một thời Hà Tĩnh chiến trường
Nơi mười cô gái mở đường năm xưa
Trải qua bom đạn, nắng mưa
Trang sử huyền thoại khi xưa còn truyền.
Là di tích lịch sử nào?

Đáp án: .....



6

Nơi đây một chốn non thiêng
Ranh giới khí hậu hai miền Bắc – Nam
Gợi về xứ Huế mơ màng
Dãy núi nằm giữa đại ngàn tươi xanh.
Là dãy núi nào?

Đáp án: .....



7

Cậu bé mưu trí người Mông
Năm mười ba tuổi xung phong trận tiền
Canh gác, tiếp tế, giao liên
Tấm gương anh dũng, mọi miền ngợi ca.
Đó là ai?

Đáp án: .....

trangnguyen.edu.vn

Phần 5: Đố vui - Vui đố

8

Cậu thiếu niên ấy năm xưa
Những ngày bom Mỹ như mưa dội về
Thương các em nhỏ, chở che
Quảng Xương - Thanh Hoá miền quê anh hùng.
Đó là ai?

Đáp án: .....



9

Thuở nhỏ nổi tiếng Sơn Nam
Lớn lên đỗ đạt bảng vàng trạng nguyên
Cân voi, đổ đá xuống thuyền
Tài trí nức tiếng mọi miền gần xa.
Đó là ai?

Đáp án: .....



10

Nơi những đỉnh núi liền mây
Dẹp Ân, cởi giáp rồi bay về trời
Sóc Sơn ghi dấu chân người
Quê hương Phù Đổng ngàn đời vang danh.
Đó là ai?

Đáp án: .....

trangnguyen.edu.vn

Phần 5: Đố vui - Vui đố

11

Mặt trời thức giấc phía tôi
Thêm huyền là chốn cho người làm ăn.
Đó là các từ gì?

Đáp án: .....



12

Có huyền dạy dỗ học sinh
Thay sắc thì hoá mắt tinh sáng ngời.
Đó là các từ gì?

Đáp án: .....

13

Để nguyên một thứ quả ngon
Thêm sắc thì hoá thành em Tấm rồi.
Đó là các từ gì?

Đáp án: .....



14

Để nguyên inh ỏi chào hè
Thêm sắc bút với màu mè nên tranh.
Đó là các từ gì?

Đáp án: .....

trangnguyen.edu.vn

Phần 5: Đố vui - Vui đố

15

Để nguyên chẳng phải thấp đâu
Thêm sắc thú ở rừng sâu, mõm dài.
Đó là các từ gì?

Đáp án: .....



16

Để nguyên bộ phận lắng nghe
Thêm "m" nở rộ xuân về phương Nam.
Đó là các từ gì?

Đáp án: .....



17

Để nguyên thi sĩ viết ra
Thêm hỏi là việc của ta hằng ngày
Hoạt động của lá phổi đây
Thay nặng là chú hăng say xây nhà.
Đó là các từ gì?

Đáp án: .....

trangnguyen.edu.vn

Phần 5: Đố vui - Vui đố

18

Để nguyên bạn của nhà nông
Chẳng quản mưa, nắng trên đồng sớm hôm
Thêm huyền sự tích vẫn còn
Ăn vào môi đỏ như son thắm tình.
Đó là các từ gì?

Đáp án: .....



19

Để nguyên lấp lánh giữa trời
Bỏ đầu thì hoá thành nơi thả bèo
Thêm sắc bạn với cánh diều
Ngân nga tiếng hát bao chiều thu sang.
Đó là các từ gì?

Đáp án: .....



20

Có sắc chính là trái thơm
Có huyền ăn ruột, vỏ còn xe dây
Không dấu là trái gì đây
Thêm nặng lưng đó tựa ngay vào tường.
Đó là các từ gì?

Đáp án: .....

trangnguyen.edu.vn



TRANG NGUYEN EDUCATION

TRẠNG NGUYÊN EDUCATION

Số 7, Ngõ 68, Trung Kính, Yên Hoà, Cầu Giấy, Hà Nội

1900633330

www.trangnguyen.edu.vn
www.facebook.com/trangnguyen.education

info@trangnguyen.edu.vn

Bản quyền thuộc về Công ty TNHH Đầu tư Giáo dục Trạng Nguyên
Lưu hành nội bộ